

Kopalnia „Sosnowiec”

Historia

Zakład Górniczy działający na terenie Będzina (dzielnice Małobądz i Warpie) i przede wszystkim Sosnowca w obrębie dzielnic: Pogoń-Rudna, Środula, Zagórze, Stary Sosnowiec, Sielec, Klimontów, Śródmieście, Dębowa Góra i Dańdówka w latach 1876-1998. W latach 1998-2011 przeprowadzono likwidację kopalni.

Wcześniej w tym rejonie działały m.in. kopalnie: Renard, Feliks, Ludwik, Zygmunt, Klimontów, Andrzej, Andrzej I oraz Alwinia II .

Geologia

W budowie geologicznej udział biorą utwory czwartorzędu, triasu i karbonu. Utwory karbonu generalnie zapadają w kierunku NE. W południowej części obszaru KWK Sosnowiec znajdują się wychodnie pokładów eksploatowanych już od XIX wieku. W części północnej i wschodniej pod utworami ponad karbonem zalegają utwory triasu i czwartorzędu. Obszar charakteryzuje się złożoną tektoniką, w której dominują uskoki o przebiegu południkowym (Będziński, Koszelewski), którym towarzyszy znaczna ilość uskoków o mniejszych zrzutach (5 – 35m). Główne uskoki to:

- Będziński rozciągający się na kierunku NW - SE i ograniczający obszar kopalni od północnego wschodu (od KWK Paryż). Amplituda zrzutu zmienia się od ok. 175 m (część NW) do 100 m (część SE). Zrzut warstw w kierunku SW. Na północ od uskoku w partii przypowierzchniowej występują utwory czwartorzędu i karbonu. Na południe od uskoku w partii przypowierzchniowej występują utwory triasu lub czwartorzędu i triasu
- Koszelewski – rozciągający się na kierunku NE – SW (w części północnej obszaru kopalni) i N - S (w części środkowej). Uskok ogranicza obszar kopalni od północnego zachodu (od KWK Paryż). Amplituda zrzutu zmienia się od ok. 96 m (część N) do 0 m (część S). Zrzut warstw w kierunku NW i W.
- Cieszkowski – rozciągający się na kierunku N – S i ograniczający obszar kopalni od wschodu (od KWK Porąbka Klimontów) Zrzut warstw w kierunku E. Amplituda zrzutu ok. 130 m
- Paryski – odchodzi od uskoku Będzińskiego i rozciąga się na kierunku N – S. Biegnie równoległe do położonego na wschodzie (ok. 600m) uskoku Cieszkowskiego. Amplituda zrzutu zmienia się od ok. 140m przy uskoku Będzińskim do 0 m na południe od szybu Stanisław. Uskok ten zrzuca utwory karbonu na E.
- Gabriel – odchodzi od uskoku Cieszkowskiego i rozciąga się na kierunku NNW – SSE. Amplituda zrzutu zmienia się od ok. 120m przy uskoku Cieszkowskim do 0 m na południe od szybu Stanisław. Uskok ten zrzuca utwory karbonu na E.

Górnictwo

Na obszarze górniczym kopalni eksploatowano pokłady 409, 414, 501, 510, 620 w strefie głębokościowej od 0 do ok. 500. Miąższości pokładów i wybieranego węgla zmieniały się od ok. 1.5 m do 9-10 m (pokład 510)

Zagrożenia zapadliskowe

Istnieje na terenach w podłożu których prowadzono eksploatację węgla w strefie wychodni pokładów a więc głównie w południowej części obszaru górniczego kopalni Sosnowiec. .

Taką eksploatację prowadzono w pokładach 409, 414 (warstwy rudzkie), 620 (warstwy porębskie) oraz 501, 510 (warstwy siodłowe) Największe zagrożenie istnieje na terenach płytkiej eksploatacji pokładu 510 ze względu na znaczną grubość wybranej warstwy.